

ALGEMEEN STEMRECHT

VERSCHIJNT ALLE ZONDAGEN

Geene Plichten zonder Rechten.

Wie door 't geld kiezer is
Is met geld te koop.

Alles betreffende Redactie en Administratie te zenden
aan DE DAPPER, Lokaal VOORUIT, Garenplaats

Alle Macht komt uit het Volk
Art. 6 der Grondwet.
Leugens. Op 12 meerderjarige Belgen
is maar één kiezer.

HERZIENING

OF

REVOLUTIE?

Telkens dat eene groote beweging ontstaat ten voordeele van de herziening van artikel 47 der Grondwet, ziet men de tegenstanders in massa opstaan, niet om de hervormingen aan te vallen welke men zich voorstelt te verwezenlijken, maar om de mogelijkheid zelf der grondwettelijke herziening te bestrijden.

Zij moet wel goed gemaakt zijn, die grondwet, om te kunnen beweren dat hare verandering niet vreedzaam geschieden kan.

Er bestaat geene enkele constitutie in Europa, die in de laatste vijftig jaren niet werd herzien, bijna altijd op vredelievende wijze en door de gewone middelen.

Bij ons is dit zoo niet en bij elke herzieningsgezinde beweging staan er mannen op, om plechtstatig in naam der groote bewarende grondbeginselen te verklaren, dat de herziening nooit zonder revolutie gebeuren zal.

De *Journal de Liège* en M. Frère Orban zijn van de zulken. Nauwelijks acht dagen geleden schreef de brusselsche briefwisselaar van dit doctrinair blad — M. Canler, zegt men, bewaarder — van de voogdij van faillieten bijzonderlijk, ten opzichte van de beweging voor 't algemeen stemrecht buitengewone dingen.

Oordeelt er over naar de volgende uittreksels:

„Ik heb het ongeluk of het gebrek, zegt hij, aan de herziening der Grondwet niet te gelooven: Dit ding, indien het eens gedaan wordt, zal nooit op vredelievende wijze gebeuren.“

In goed vlaamsch wil dit zeggen: „Gij weet, niet-kiezers, indien gij hoopt eens het recht te hebben de afgevaardigden te benoemen, die de wetten maken aan dewelke gij

moet gehoorzamen, en de belastingen stemmen welke gij moet betalen, dan zult gij moeten van den wettigen weg gaan en door 't geweld dit recht nemen, dat de Grondwet u weigert!“

Als dit geene revolutionnaire taal is, dan begrijpen wij er niets meer van.

Dezelfde doctrinaire schrijver zegt verder dat de katholieken nooit de herziening der Grondwet zullen stemmen, omdat zij tevreden zijn met hetgeen bestaat en niets bij eene verandering te winnen hebben.

Hoort liever M. Canler:

„De geestelijkheid, zegt hij, houdt niet aan de herziening. Daarin heeft zij volgens mij grootelijks gelijk. Wat zou de herziening der Grondwet haar meer kunnen geven als 't geen zij reeds heeft?... Zij put naar willekeur in de staatskas en heeft aan niemand rekening te geven. Zij heeft door onrechtstreeksche en moderne middelen alle inrichtingen van vroeger heringevoerd. Zij is sterker, bloeiender, vrijer en rijker dan op het tijdstip harer ontzagelijkste macht, zij heeft niets meer te vragen of te bekomen, maar veel te verliezen.“

Zou deze eenvoudige bestatiging der herziening en de afschaffing van den cijns niet wettigen?

Maar, indien de geestelijkheid, dank aan den cijns en de Grondwet zoo machtig is, dan zouden de liberalen die de geestelijkheid en het klerikalisme den oorlog aandoen, herzieningsgezind moeten zijn en werken om den tegenwoordigen staat van zaken te veranderen? Ah, gij zijt er wel mede.

„Nooit, zegt M. Canler, zullen de liberalen in de Kamer eene voldoende meerderheid hebben om de herziening te stemmen, Nooit.“

In dit geval is de cyns uit de natuur zelve, onvooroordeelend aan de liberalen, of wel is de liberale partij zóó anti-volksgezind, zóó in de achting gezonken, dat zij denzelfden bijval niet kan hebben in de kiezingen als de klerikalen.

Dit is eene schoone bekentenis!

Als de geestelijkheid zoo sterk, zoo machtig is, dank aan het cynstelsel, dan zouden degenen die hare voorrechten willen afschaffen en haar in 't gemeen recht willen terugdringen, den oorlog aan het cynstelsel moeten verklaren. Dit is logiek!

Welnu! de liberalen beweren zulks te willen en nochtans weigeren zij door 't orgaan van M. Canler herzieningsgezind te zijn.

Hoe logiek!

„Laat ons onze principen (!?) ons programma (!!) behouden... Laat ons geene avonturen loopen waarin wij onvermijdelijk al de uitslagen die wij verkregen hebben op het spel zouden zetten.“

Welke uitslagen? Deze van eene geestelijkheid te hebben, die meester is van 't land, met volle handen in de staatskas put en die rijker en krachtiger wordt dan ooit? 't Zijn schoone uitslagen, inderdaad, waar men fier mag over zijn.

De waarheid is dat met de herzieningen het Algemeen Stemrecht de doctrinaire partij zou hebben geleefd.

Deze partij heeft geene reden van bestaan. Zij is bewarend in de politiek en onder economisch opzicht, juist als de klerikale partij. Zij is zichtbaar reactionnair. Deze lieden bespreken de rechtvaardigheid niet van de herziening, maar de moeilijkheden om ze te verwezenlijken. Zij zeggen dat de vreedzame, wettelijke herziening onmogelijk is, 't is te zeggen dat zij slechts op revolutionnaire wijze zal gebeuren.

't Is waarschijnlijk en 't zal zoo veel te slechter zijn voor hen, die de oorzaak wezen van dezen toestand. Maar 't is ook mogelijk dat de regeerders, wanneer het volk in massa zijne rechten zal eischen, door schrik zullentoegeven, zooals zij gedaan hebben in 1848.

LOUIS BERTRAND.

Lezen en schrijven.

Een aanzienlijk aantal liberalen, willen rechtzinnig uitbreiding van het stemrecht, afschaffing van het cijnsstelsel, maar geen Algemeen Stemrecht.

Zij willen het kiesrecht ondergeschikt maken, aan de kennis van lezen en schrijven.

Waarom? De hoofdreden die wij steeds hebben hooren opgegeven luidt: Het kiesrecht uitgeoefend door de massa boeren en werklieden, zonder zekeren graad van bekwaamheid als waarborg, zou het land in handen der kerkpartij leveren.

De tegenwerping is ongegrond, onrechtvaardig, en heeft onder rechtsoogpunt beschouwd geen reden van bestaan.

Immers, door de heeren aanhangers van lezen en schrijven, wordt het stemrecht hier beschouwd als eene gunst, een extra-geschenk, een diploma van Staats-burger toegekend aan hen die lezen en schrijven kunnen.

Dat is mis, volkomen mis. Een recht spruit voort uit een vervulde plicht of meer plichten.

Wanneer ik gewerkt heb, krijg ik recht op loon, en elke onthouding daarvan, is onrecht, onder welk voorwensel dit nu ook geschiede.

Zoo ook spruit het staatsburgerlijk recht van kiezer te zijn voort, uit het vervullen der staatsburgerlijke plichten.

Vervult de ongeleerde die nu minder, als de geleerde? Volstrekt niet. Hij betaalt belasting, hij wordt soldaat, hij moet zich onderwerpen aan alle gestemde wetten en reglementen.

Wat zou men zeggen, moest een persoon dienoche lezen, noch schrijven kan, eene wet overtreden, onder voorwensel dat hij die niet lezen kon? Het gerecht zou de verontschuldiging als geen goede munt aan nemen, en den man veroordeelen.

Vindt gij het nu rechtvaardig, den ongeleerde den plicht op te leggen aan de wetten te gehoorzamen, zonder hem het recht de wettenmakers te helpen kiezen, toe te kennen?

Het lezen en schrijven, ware slechts onder eene voorwaarde, en die is onaanvaardig, door te voeren.

Men zou namelijk al de ongeleerden moeten ontslaan van het betalen der belastingen, van soldaat te worden en te gehoorzamen aan de wetten. Dit is onmogelijk, anders handelen is schreeuwend onrechtvaardig.

Laat ons nu zien, of het argument aan verdere bespreking weerstaat.

Het land zou met Algemeen Stemrecht nooit erger onder den hiel der papen ku-

olen
STER
zij zich
ning tot
nder-
tsen,
gen voor
risch en
st moge-
winnen
n.
en bezoek

STER.

!!

even

r. 61.

erbest
ende van
het stads-
ig goedge-

g aan prijs
FSTAELKS
to.
e SAUCIS-
kinderbed-
vierendeel,

ere, onver-
dienstig tot
horlogies,
maal finer
an fr. 1.50.
RDENVET,
is (paarden-
a grove me-
of 1 frank

!

leuken

NT.

is zullen er
Eetwa-
EN, STOVE-
SP, enz., enz.,
n. Men aan-

Gentsche
em, Garen-

le.

l van

l van

n, de

or en

l van

vol-

te 50

son u

ls lid,

te en.

por en

stende

ieten,

jaar

h zich

raat,

UR.